O b e c
Trnovec nad Váhom

Trnovec nad Váhom č. 587, 925 71 Trnovec nad Váhom
Tel.:+421 /0/ 31 7781496
E-mail: obec@trnovecnadvahom.sk / http: //www.trnovecnadvahom.sk

Okresný úrad Šaľa
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Hlavná 2/1
927 01 Šaľa

Váš list/zo dňa	Číslo spisu 630/2023 Číslo záznamu 3236/2023	Vybavuje/	V Trnovci nad Váhom 18. 12. 2023

VEC
Stanovisko dotknutej obce k oznámeniu o navrhovanej činnosti „Centrum MBÚ – Šaľa“

Dňa 23. novembra 2023 bolo obci Trnovec nad Váhom doručené oznámenie Okresného úradu Šaľa pod číslom OU-SA-OSZP-2023/008376-003, ktorým informuje, že ako príslušný orgán štátnej správy začal správne konanie o navrhovanej činnosti "Centrum MBÚ - Šaľa" navrhovateľa ewia CCE3 s. r. o., 043 46 Košice, Rastislavova 98, IČO 52708233. Oznámenie o navrhovanej činnosti bolo obcou zverejnené 27.novembra 2023. Predmetom navrhovanej činnosti je mechanicko-biologická úprava odpadov, ktorej výsledkom bude úprava odpadov pred ich následným materiálovým a energetickým zhodnotením, resp. pred ich zneškodnením. Obec Trnovec nad Váhom zasiela svoje stanovisko k navrhovanej činnosti:

1. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vybudovaniu nevyhovujúceho zariadenia na úpravu odpadov, ktoré nevyužíva v dostatočnej miere súčasne dostupné technológie v oblasti nakladania s odpadmi. Odpady vstupujúce do zariadenia budú spracované nedostatočne. Predložený zámer navrhuje len základné spracovanie odpadu s využitím jednoduchej technológie na mechanicko-biologickú úpravu odpadov, pričom jeho prínos k zvýšeniu podielu materiálového zhodnotenia zložiek komunálneho odpadu bude zanedbateľný až prakticky nulový. Jediným recyklovateľným výstupom zo zariadenia bude kovová zložka odpadu. Po jej vytriedení budú predpokladaným výstupom z navrhovaného zariadenia dva druhy materiálu, tzv. podsitná frakcia a nadsitná frakcia, s veľmi obmedzenou možnosťou ďalšieho využitia. Z dôvodu vysokej miery znečistenia a celkovo nízkej kvality výstupných materiálov nebude ich materiálové zhodnotenie technicky možné a väčšinu týchto materiálov bude potrebné aj naďalej zneškodňovať skládkovaním, ktoré má v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o odpadoch“) najnižšiu prioritu v záväznom poradí priorít tvoriacich hierarchiu odpadového hospodárstva (ďalej len „hierarchia odpadového hospodárstva“), prípadne energetickým zhodnocovaním, ktoré sa v hierarchii odpadového hospodárstva nachádza len o stupienok vyššie a ktoré, rovnako ako skládkovanie odpadov, predstavuje pre životné prostredie značnú záťaž. Z uvedených dôvodov máme za to, že navrhovaná činnosť nie je v súlade so záväzným poradím priorít tvoriacich hierarchiu odpadového hospodárstva, pričom v prípade použitia iných dostupných technológií na spracovanie odpadov by bolo

možné a účelné zhodnocovať odpad činnosťami, ktoré majú vyššiu prioritu v hierarchii odpadového hospodárstva a tak neporušiť ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o odpadoch, v zmysle ktorého od hierarchie odpadového hospodárstva je možné odkloniť sa iba pre určité prúdy odpadov, ak je to odôvodnené úvahami o životnom cykle výrobku vo vzťahu k celkovým vplyvom vzniku a nakladania s takým odpadom a ak to ustanoví tento zákon. Realizácia navrhovanej činnosti neprispeje k prechodu na obehové hospodárstvo a cirkulárnu ekonomiku, v ktorom sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov uchováva v hospodárstve čo možno najdlhšie a minimalizuje sa vznik odpadu a pri súčasnom uplatnení hierarchie odpadového hospodárstva, je prioritným cieľom Európskej únie, pričom vo všeobecnosti sa premena odpadu na energiu (energetické zhodnocovanie odpadov) považuje za lineárnu aktivitu, ktorá vedie k strate konečných materiálov a preto sa nepovažuje za súčasť obehového hospodárstva. V súvislosti s uvedeným požadujeme posúdenie súladu navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT).

2. Navrhovaná činnosť bola zaradená pod kapitolu 9 položku č. 6 prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej lej „zákon o EIA“), ako: Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov, ktoré nepodlieha povinnému hodnoteniu, ale len zisťovaciemu konaniu. Je dôvodné sa domnievať, že navrhovateľa k takémuto zaradeniu navrhovanej činnosti viedla snaha o vyhnutie sa podrobnému a komplexnému posúdeniu vplyvov navrhovanej činnosti v oblasti, ktorá je už v súčasnosti značne zaťažená priemyselnou činnosťou. V záujmovom území je v okruhu niekoľkých kilometrov registrovaných viacero potvrdených environmentálnych záťaží:

- SA (007) / Šaľa - Duslo - výroba gumárenských chemikálií, identifikátor: SK/EZ/SA/796,
- SA (008) / Šaľa - Duslo - výroba kyseliny dusičnej, identifikátor: SK/EZ/SA/797,
- SA (009) / Šaľa - Duslo - výroba LAD a dusičnanu amónneho, identifikátor: SK/EZ/SA/798,
- SA (014) / Trnovec nad Váhom - odkalisko Amerika I (Duslo Šaľa), identifikátor: SK/EZ/SA/803,
- SA (015) / Trnovec nad Váhom - skládka RSTO (Duslo), identifikátor: SK/EZ/SA/804.

V zmysle publikácie Zaťažené oblasti životného prostredia Slovenskej republiky, vydanej Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenskou agentúrou životného prostredia v roku 2016, patrí celé územie do tzv. Galantskej zaťaženej oblasti, regiónu so silne narušeným prostredím. Takisto z ďalších dostupných zdrojov je zrejmé, že lokalita navrhovanej činnosti je už v súčasnosti nadmerne zaťažovaná priemyselnou výrobou. Priemyselný podnik Duslo, a.s., patrí dlhodobo k najväčším znečisťovateľom ovzdušia na Slovensku (napríklad podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike – 2021). Navyše, spoločnosť Ewia a. s., Tomášikova 64, Bratislava, plánuje v bezprostrednej blízkosti areálu Duslo, a.s., výstavbu ďalšieho zariadenia na nakladanie s odpadmi, pod názvom „Centrum cirkulárnej ekonomiky“, s uvažovanou kapacitou 130 000 t odpadu za rok, ktorého súčasťou má byť zariadenie na energetické zhodnocovanie komunálneho a priemyselného odpadu

Trnovec nad Váhom č. 587, 925 71 Trnovec nad Váhom
Tel.:+421 /0/ 31 7781496
E-mail: obec@trnovecnadvahom.sk / http: //www.trnovecnadvahom.sk

(ZEVO) s kapacitou 100 000 t/rok. Plánované Centrum cirkulárnej ekonomiky bude predstavovať ďalší významný zdroj znečisťovania ovzdušia a okrem iného, výrazne navýši dopravné zaťaženie celej oblasti. Zároveň okrem plánovaného Centra cirkulárnej ekonomiky sa v dotknutom území plánujú aj ďalšie zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov a to spoločnosti SPV Dálovce s.r.o. o maximálnej kapacite 100 000 ton odpadu ročne, ako aj zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov spoločnosti Simply clean s.r.o. o maximálnej kapacite 22 000 ton odpadov ročne. Sme presvedčení, že akákoľvek ďalšia navrhovaná činnosť v tejto lokalite musí byť riadne a komplexne posúdená v zmysle zákona o EIA. Dôrazne preto žiadame správny orgán, aby pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona o EIA v súlade s § 9 ods. 3 tohto zákona použil kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 k zákonu o EIA, zohľadnil , okrem iného, súvislosť navrhovanej činnosti s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými) a rozhodol, že navrhovaná činnosť: „Centrum MBÚ – Šaľa“ sa bude posudzovať podľa zákona o EIA. Vzhľadom na tieto skutočnosti ako aj existujúce zaťaženie dotknutého územia požadujeme, aby v rámci komplexného posúdenia v zmysle zákona o EIA bola navrhovaná činnosť posúdená synergicky so všetkými plánovanými a aj existujúcimi prevádzkami v dotknutom území a tak sa zabezpečilo čo najlepšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie, ktorého kvalitu zaručuje obyvateľom Ústava SR.

3. Pre prijatie záverov zohľadňujúcich možné dopady navrhovanej činnosti na životné prostredie je potrebné navrhovanú činnosť vyhodnotiť prostredníctvom spracovania dopravno-kapacitného posúdenia a štúdie o dopadoch navrhovanej činnosti v spojení s existujúcou aj plánovanou priemyselnou výrobou v lokalite výstavby navrhovanej činnosti na verejné zdravie. Realizáciou navrhovanej činnosti nepochybne dôjde k zvýšeniu prašnosti a zápachu, ako aj k zvýšeniu intenzity dopravy v danej lokalite. V tejto súvislosti poukazujeme najmä na to, že navrhovateľom predložené posúdenie vplyvu na komunikačnú sieť posudzuje vplyv dopravného zaťaženia dynamickej dopravy smerov Močenok a Šaľa, po ceste III. triedy č. III/1368. Takéto posúdenie považujeme za nedostatočné, nakoľko preprava vstupného materiálu do navrhovaného zariadenia na spracovanie odpadov a výstupov zo zariadenia bude bez pochyby prebiehať aj po ceste II. triedy II/562 v smere Cabaj-Čápor, Nitra a tiež po ceste I. triedy I/75 v smere Šaľa, Galanta a v smere Jatov, Nové Zámky. Obe tieto cesty sa zbiehajú na križovatke v priľahlej obci Trnovec nad Váhom, ktorá môže byť ďalším nárastom dopravného zaťaženia v oblasti značne dotknutá. Predložený zámer napriek tomu neobsahuje dostatočné posúdenie vplyvu zvýšenej intenzity dopravy na životné prostredie a na obyvateľstvo okolitých obcí.

   Rovnako poukazujeme na absenciu prepočtu dopravy výstupného materiálu z areálu navrhovaného zariadenia. Predložené posúdenie vplyvu na komunikačnú sieť modeluje len priťaženie dopravy do areálu. Prakticky všetok odpad, ktorý sa do zariadenia dovezie, bude následne, po spracovaní mechanicko-biologickou úpravou, expedovaný na ďalšie spracovanie v iných zariadeniach na nakladanie s odpadmi (primárne skládky, zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov a zariadenia na ďalšie spracovanie vytriedenej kovovej zložky odpadu). Navyše, v zariadení budú vznikať znečistené odpadové vody, ktoré budú

Trnovec nad Váhom č. 587, 925 71 Trnovec nad Váhom
Tel.:+421 /0/ 31 7781496
E-mail: obec@trnovecnadvahom.sk / http: //www.trnovecnadvahom.sk

zhromažďované v akumulačnej nádrži a následne odvážané na ďalšie spracovanie v čistiarni odpadových vôd (ČOV). Predložená štúdia neposudzuje vplyv dopravy výstupných materiálov a odpadových vôd zo zaradenia na obyvateľstvo okolitých obcí a na životné prostredie.

Z nášho pohľadu je otázne, či negatívny vplyv dopravy na ovzdušie a súvisiace zvýšenie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov, neprevýši dopad pozitívneho vplyvu zariadenia na mechanicko-biologickú úpravu odpadov, ktorým je eliminácia tvorby skládkových plynov na skládkach odpadov tak, že celkový vplyv navrhovanej činnosti by bol negatívny. Z uvedených dôvodov požadujeme vypracovanie podrobného dopravno-kapacitného posúdenie dopravnej záťaže vyvolanej výstavbou aj prevádzkou navrhovanej činnosti, posúdenie vplyvu nárastu dopravného zaťaženia v spojení so súčasným dopravným zaťažením komunikácií, najmä s prihliadnutím na všetky dotknuté obce zvozovej oblasti, ako aj na problematické úseky a križovatky.

4. Na základe verejne dostupných informácií je možné skonštatovať, že pre túto oblasť sú kapacity skládok ako aj kapacity pre mechanicko-biologickú úpravu dostatočné. Z tohto pohľadu sa javí prínos z výstavby navrhovanej činnosti v danej lokalite pre miestne životné prostredie a zdravie obyvateľstva ako negatívny. Preto požadujeme doplniť a bližšie špecifikovať spádovú oblasť, ktorú bude navrhovaná činnosť pokrývať, a tiež upresniť konkrétne údaje o odpadoch, o ich súčasnej produkcii a plánovanom spôsobe odklonenia od súčasného spôsobu nakladania s týmito odpadmi do prevádzky navrhovanej činnosti, s uvedením množstiev odpadov v rámci jednotlivých dotknutých okresov. V súvislosti s vyššie uvedeným zároveň žiadame o bližšie objasnenie, akým spôsobom plánuje navrhovateľ naplniť ročnú kapacitu 23 400 ton odpadov, vrátane špecifikovania údajov, z ktorej obce alebo mesta sa koľko ton odpadu bude v prevádzke spracovávať a po ktorých konkrétnych cestných komunikáciách sa bude odpad do zariadenie prepravovať, ako aj preukázať opodstatnenosť umiestnenia navrhovanej činnosti v danej lokalite na základe vypracovania zvozovej štúdie, s kvantifikovaným porovnaním súčasného stavu nakladania s odpadom a jeho prepravou v danej oblasti so stavom, ktorý by nastal po realizácii navrhovanej činnosti. Zároveň požadujeme vyhodnotiť a konkrétne vyčísliť pozitívny vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zníženie miery skládkovania na dotknutých skládkach v regióne, ku ktorému by realizáciou navrhovanej činnosti malo dôjsť.
5. Navrhovaná činnosť bude zdrojom veľmi intenzívnych emisií pachových látok, najmä z biologickej úpravy odpadu. Týmto spôsobom môže navrhovaná činnosť dlhodobo negatívne ovplyvňovať kvalitu života obyvateľov okolitých obcí a môže významne negatívnym spôsobom zaťažovať životné prostredie. V tejto súvislosti požadujeme vypracovať emisno-technologickú analýzu navrhovanej činnosti vo vzťahu k ochrane ovzdušia, špecifikovať množstvá emitovaných znečisťujúcich látok, podrobne vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na úroveň znečistenia v danej lokalite a navrhnúť konkrétne opatrenia na elimináciu zápachu z odpadu vstupujúceho do zariadenia, z mechanického spracovania odpadu a z jeho následnej biologickej stabilizácie. Zároveň navrhujeme v zariadení realizovať systém určený na pravidelné periodické merania emisií znečisťujúcich a pachových látok do ovzdušia.
6. Predložený zámer zároveň nedostatočne pojednáva o potenciálnych vplyvoch navrhovanej činnosti na odtokové pomery v lokalite a na podzemné vody. Požadujeme spracovať

O b e c
Trnovec nad Váhom

Trnovec nad Váhom č. 587, 925 71 Trnovec nad Váhom
Tel.:+421 /0/ 31 7781496
E-mail: obec@trnovecnadvahom.sk / http: //www.trnovecnadvahom.sk

vyhodnotenie vplyvu realizácie navrhovanej činnosti na odtokové pomery daného územia, navrhnúť konkrétne opatrenia na ochranu podzemných vôd, horninového prostredia a pôdy, ako aj špecifikovať spôsob zabezpečenia všetkých plôch a objektov určených na skladovanie odpadov a nebezpečných látok. Takisto požadujeme vypracovanie opatrení, ktorými sa v prípade mimoriadnej situácie účinne zabráni úniku týchto látok do podzemných vôd, pôdy a do horninového prostredia. Nakoľko sa navrhovaná činnosť má byť umiestnená v mimoriadne zraniteľnej oblasti, ktorá je už v súčasnosti silne zaťažená a ohrozovaná ľudskou činnosťou, navrhujeme v zariadení realizovať systém monitorovacích vrtov za účelom sledovania vplyvu prevádzky navrhovanej činnosti na kvalitu podzemných vôd.

7. Nesúhlasíme so záberom poľnohospodárskej pôdy na priemyselné účely. Z tohto dôvodu žiadame o vytypovanie inej lokality na predmetnú prevádzku pri ktorej nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.
8. Nesúhlasíme s predmetnou navrhovanou činnosťou, ktorá zaťaží dotknuté územie ďalšou aktivitou, ktorá prispeje k zhoršeniu životného prostredia dotknutého územia. V navrhovanej lokalite a v jej bezprostrednom okolí sa nachádza už v tejto dobe dostatočné množstvo aktivít, ktoré majú negatívny vplyv na životné prostredie.
9. **Týmto opätovne žiadame príslušný orgán, aby vykonal komplexné a riadne posúdenie a vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v zmysle zákona o EIA, nakoľko nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie dotknutého územia a významné nepriaznivé vplyvy na obyvateľstvo v danej lokalite.**

S pozdravom

Mgr. Oliver Berecz
starosta obce